

Soạn bài: Luyện tập vận dụng kết hợp các thao tác lập luận phân tích và so sánh

Hướng dẫn Soạn bài: Luyện tập vận dụng kết hợp các thao tác lập luận phân tích và so sánh

Câu 1: Đọc đoạn văn *Cần Kiệm liêm chính* trong Thơ văn Hồ Chí Minh.

* Trong đoạn văn, tác giả sử dụng thao tác:

- Lập luận phân tích:

+ Phân tích để làm rõ sự "khờ dại" của tự kiêu tự đại (*Vì mình hay, còn nhiều người khác hay hơn mình. Mình giỏi, còn người người giỏi hơn mình*)

+ "Tự kiêu tự đại tức là thoái bộ" (*Sông to, biển rộng thì bao nhiêu nước cũng chứa được, vì độ lượng của nó rộng và sâu. Cái chén nhỏ, cái đĩa cạn thì một chút nước cũng đầy tràn, vì độ lượng của nó hẹp nhỏ*).

- Thao tác so sánh (*Người mà tự kiêu tự mãn thì cũng như cái chén, cái đĩa cạn*). Sự so sánh đầy hình tượng đã giúp người học hình dung một cách rõ hơn, sinh động hơn thế nào là tự kiêu tự đại và tác hại của thái độ đó trong cuộc sống của con người.

Trong đoạn văn, thao tác lập luận phân tích là thao tác đóng vai trò chủ đạo còn thao tác so sánh chỉ đóng vai trò hỗ trợ mà thôi.

* Mục đích, tác dụng và cách kết hợp các thao tác lập luận trong đoạn trích:

- Giúp người đọc, người nghe hiểu rõ hơn về vấn đề tự kiêu, tự đại trong mỗi con người.

- Giúp người đọc nhận thức rõ vấn đề: Bản thân sự hiểu biết, tài năng của mỗi người bao giờ cũng có giới hạn nhất định.

* Việc vận dụng kết hợp nhiều thao tác lập luận trong một đoạn văn (bài văn): là một việc làm tất yếu. Không có một văn bản nghị luận nào lại chỉ dùng một thao tác lập luận duy nhất, mà phải dùng kết hợp các thao tác lập luận một cách linh hoạt, có hiệu quả.

Câu 2:

Lựa chọn một bài thơ (hoặc một bài văn) mà em yêu thích và tâm đắc để viết bài luận bàn về một nội dung của nó. Trong bài viết yêu cầu sử dụng kết hợp thao tác lập luận phân tích và thao tác so sánh. Các công việc cần làm như sau:

- Xác định chủ đề bài văn cần viết.
- Xác định những ý chính nào để làm sáng tỏ chủ đề của bài văn và sắp xếp chúng thành một dàn ý hợp lí, khoa học.
- Luận điểm nào được chọn để làm sáng tỏ? Nó nằm ở vị trí nào trong bài dàn ý?
- Xác định câu chuyển ý cho phù hợp giữa các ý trong bài văn.
- Để làm sáng tỏ luận điểm trên cần phải có những luận cứ nào. Đây là lúc cần sử dụng các thao tác lập luận. Xác định rõ ràng nên sử dụng thao tác phân tích hay so sánh; thao tác nào là chủ đạo.